

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoSr/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117210393
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4117210393.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka v spore žalobcu: Z., zastúpený A. Y. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, M. - O., proti žalovanému: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 29. mája 2017 č. k. 10Csr/1/2017-72, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., IV. a V. **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi voči žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 29.05.2017 č. k. 10Csr/1/2017-72 pri právnom posúdení podľa § 45 ods. 1, 3, § 46 ods. 1, 2 zák. č. 335/2014 Z.z., o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 a 6, § 37 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 458 Obč. zák., § 9 ods. 2 písm. j/ a y/ a § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, Bratislava, sp. Zn. SRSA spA03672/15 zo dňa 16.02.2017. Zároveň uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 200 eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 03.05.2017 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

2. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 255 OSP tak, že úspešnému žalobcovi spore v časti istiny, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. O poplatkovej povinnosti žalovaného za podanú žalobu v sume 331,50 eura bolo rozhodnuté súdom podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb., o súdnych poplatkoch a s prihliadnutím na ustanovenie položky 30 Sadzovníka súdnych poplatkov.

4. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej ohľadne zrušenia rozhodcovského rozsudku, tak súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že medzi stranami tohto sporu existoval spotrebiteľský záväzkový zmluvný vzťah na základe uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na riešenie sporov z tejto spotrebiteľskej zmluvy strany uzatvorili rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej bol vydaný aj rozhodcovský rozsudok, ktorého zrušenie sa v tomto spore žiada. Pre posudzovanie predmetu sporu sa tým otvoril priestor pre aplikáciu § 52 a nasl. Obč. zák., ako základného právneho rámca ochrany spotrebiteľa, popri ostatných právnych predpisoch (zák. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch a zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Rozhodcovská zmluva bola v danom prípade uzavretá ako typová a formulárová zmluva na predtlačenej tlačive, do ktorého sa už iba rukou dopisovali jednotlivé údaje ohľadne žalobcu. Väčšina

ustanovení bola napísaná drobným a nečitateľným písmom. Vzhľadom k tomu, že takáto zmluva predložená žalobcovi nebola individuálne dohodnutá, pretože žalovaný ju predložil žalobcovi na podpis, žalobca mal možnosť zmluvu ako celok iba prijať alebo neprijať, pričom nemal možnosť ovplyvniť obsah tejto zmluvy. Žalovaný v konaní nepreukázal opak, hoci ho v tomto smere zaťažovalo dôkazné bremeno. Takáto zmluva nie je platne uzatvorená, pretože výkon práv a povinností z nej je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Takisto aj vzdialenosť miestne príslušného súdu žalobcu v zmysle § 19 CSP t.j. v Nitre, je neprijateľná vzhľadom na vzdialenosť rozhodcovského súdu v Bratislave (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 a C-244/98).

5. Pokiaľ ide o úverovú zmluvu, tak aj v jej prípade žalobca nemal možnosť ovplyvniť jej obsah a preto nebola individuálne dojednaná, čo spôsobuje neprijateľnosť úverovej zmluvy. Samotná úverová zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. (nesprávna výška RPMN úveru, poplatok z úveru predstavuje 32,85% čo je obchádzanie zákona) celková odplata za úver je 72%, čo je v rozpore s dobrými mravmi a pravidlami morálneho charakteru. Vzhľadom na ust. § 11 ods. 1 cit. Zák., sa potom poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Aj samotná smernica Rady EÚ č. 93/13 EHS z 05.04.1993 považuje riešenie sporov so spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za neprimerané ustanovenie, pretože podnikateľ ako jedna zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy tým vlastne zneužíva svoje silnejšie postavenie, ktoré je dané tým, že spotrebiteľ nie je schopný presadiť zmeny formulárových zmluvných podmienok a v prípade úverových zmlúv často koná pod tlakom finančnej tiesne, čím veriteľ získava neprimerané výhody.

S prihliadnutím na uvedené a ust. § 45 ods. 1 písm. e/, f/, i/, j/, k/ a l/ zák. č. 335/2014 Z.z. súd prvej inštancie zrušil rozhodcovský rozsudok vydaný dňa 16.02.2017 sp. zn. SRSAspA03672/15 rozhodcovským súdom pri Asociácii pre arbitráž v Bratislave, Vansovej 2.

6. Pokiaľ ide o vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným voči žalobcovi v sume 200 eur, ktorý žalobný návrh takisto žalobca uplatnil v tomto konaní, tak súd prvej inštancie, tento nárok ako preukázaný v plnej výške priznal žalobcovi. Keďže predmetný úver bol bez poplatkov a úrokov, žalobca bol povinný vrátiť žalovanému iba 400 eur, ako istinu úveru poskytnutého žalovaným. Vzhľadom k tomu, že žalobca z tohto titulu zaplatil žalovanému celkovo 600 eur, žalovaný sa následne na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil o sumu 200 eur (600 eur - 400 eur = 200 eur), pretože v tejto výške získal plnenie, na ktoré nemal právny nárok a preto je ho povinný vydať tomu na úkor koho sa bezdôvodne obohatil, t.j. žalobcovi.

7. Úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 200 eur súd priznal žalobcovi podľa § 517 ods. 2 Obč. zák., od 03.05.2017, t.j. od nasledujúceho dňa po výzve na vrátenie bezdôvodného obohatenia adresovanej žalovanému.

8. Vo zvyšnej časti súd podanú žalobu žalobcu pokiaľ ide o žalované príslušenstvom vo výške 5% zo sumy 200 eur od 20.03.2017 do 02.05.2017, ako nedôvodný výrokom IV. napadnutého rozsudku zamietol.

9. Proti tomuto rozsudku s výnimkou výroku IV. ohľadne zamietnutia žaloby vo zvyšnej časti podal včas odvolanie žalovaný navrhujúc odvolaciemu súdu, aby podľa § 391 ods. 1 CSP rozsudok OS Nitra č. k. 10Csr/1/2017 zo dňa 29.05.2017 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania, ktoré mu v súvislosti s týmto prípadom vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

10. Podľa jeho názoru zo zmluvy o úvere v danom prípade nevyplýva ani jeden druh bezdôvodného obohatenia, tak ako je ustanovený v zákone. Dlžník plnil na základe platne uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorá nikdy právoplatne nebola vyhlásená za neplatnú. Takisto ani právny dôvod plnenia z úverovej zmluvy neodpadol.

Čo sa týka poplatku za spracovanie zmluvy, tak slovenské právo resp. zákonodarca takýto poplatok nielenže pripúšťa, ale ho aj uvádza. Samotnú výšku poplatku žalobca v zmluve o úvere vôbec nenamietal, čo znamená, že s takouto výškou súhlasil.

Poskytnutý úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože dlžník sa zmluvou zaviazal iba k úhrade jednej splátky v sume 668 eur s termínom splatnosti dňa 02.01.2014. Až následne podpísal dohodu o splátkovom kalendári v počte 8 splátok á 86 eur jedna splátka počnúc od 02.06.2013, vždy k 2. kalendárnemu dňu v mesiaci.

11. U nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovanými bankami. V prípade týchto nebankových subjektov je potrebné brať na zreteľ to, že sú poskytované pôžičky dlžníkom, ktoré by pôžičku alebo úver od banky nedostali pre isté riziko spojené s osobou dlžníka. Je požadované menšie zabezpečenie v porovnaní s bankami, pričom požiadavky klientov (dlžníkov) sú vybavované oveľa promptnejšie. Preto je logické aj to, že nebankové subjekty požadujú na preklenutie svojho vyššieho rizika aj vyššie úroky, ako požadujú obvykle banky.

12. Rozhodcovská zmluva bola v danom prípade dohodnutá medzi stranami sporu, pričom je tzv. nevýhradná, pretože každej zmluvnej strane umožňuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv, či už na rozhodcovskom alebo všeobecnom súde. Na odstúpenie od rozhodcovskej zmluvy konkrétne odkazuje čl. II. bod 3 predmetnej zmluvy, bez ohľadu na uvedenie dôvodu (aj bez uvedenia dôvodu). V tejto súvislosti poukázal na obsah rozhodnutia OS Rimavská Sobota zo dňa 24.09.2015 sp. zn. 14C/214/2014 a KS v Košiciach zo dňa 28.02.2016 sp. zn. 2Co/107/2015. Žalobca má kedykoľvek právo na slobodné rozhodnutie, na ktorom súdnom orgáne uplatní svoje právo. Aj platná smernica č. 2005/48/ES zaväzuje členské štáty v čl. 24 ods. 1 zabezpečiť primeraný a účinný postup na urovanie spotrebiteľských sporov zo zmlúv o úvere.

Platné a účinné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských úverov sú vo vzťahu k právnej úprave týkajúcej sa spotrebiteľských zmlúv podľa Obč. zák., nielen lex specialis, ale aj lex posterior, čo znamená, že majú jednoznačnú prednosť.

13. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného uviedol, že podané odvolanie bolo podané oneskorene. Ak odvolací súd posúdi podané odvolanie za včas podané, tak navrhuje napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Súd totiž na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. Súd predmetnú zmluvu o úvere považoval za bezúročnú a bez poplatkov kvôli nesprávne uvedenej RPMN a neprimeranej výške úroku, a nie kvôli neuvedeniu termínu výšky a počtu jednotlivých splátok.

14. Žalovaný v písomnom vyjadrení na vyjadrenie žalobcu k podanému odvolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje so svojim odvolaním zo dňa 28.06.2017 a nesúhlasí s tvrdeniami žalobcu obsiahnutými v jeho vyjadrení k odvolaniu. Odvolanie z jeho strany bolo podané na poštovú prepravu v rámci zákonnej odvolacej lehoty.

15. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaním napadnutých častiach výrokov (mimo výroku III. o zamietnutí zvyšku žaloby) procesným postupom podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario), následne dospievajúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Odvolací súd v danom prípade posudzujúc dôvodnosť podaného odvolania žalovaným dospel k tomu záveru, že predmetné odvolanie nie je dôvodné a preto o ňom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

18. Pokiaľ ide o rozsudok súdu prvej inštancie, tak odvolací súd ho v odvolaní napadnutých výrokoch I., II., IV. a V. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v ďalšom odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

19. Záver prvoinštančného súdu ohľadne neplatnosti dojednanej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 25.04.2013 je opodstatnený. Ani čl. II bod. 3 tejto zmluvy, podľa ktorého má žalobca aj bez udania dôvodu možnosť odstúpiť od zmluvy, nie je dôvodom k posudzovaniu predmetnej rozhodcovskej zmluvy za individuálne dojednanú. Záver v tomto smere je potrebné prijať aj napriek tomu, že žalovaný v niektorých zmluvných podmienkach alternatívne stanovil možnosť konania pred rozhodcovským súdom. Samotná skutočnosť, že zmluvné strany sa mohli v zmysle obsahu zmluvy obrátiť aj na všeobecný súd, ešte nevyvoláva platnosť rozhodcovskej zmluvy zo dňa 25.04.2013. V danom prípade žalobcom podpísaná rozhodcovská zmluva je typovo - formulárovou zmluvou, ktorej obsah je v neprospech spotrebiteľa (žalobcu).

Z vykonaného dokazovania v prejednávanej veci nad všetky pochybnosti vyplýva, že to bol práve žalovaný, ktorý inicioval rozhodcovské konanie, výsledkom ktorého bolo práve vydanie predmetného rozhodcovského rozsudku. Žalobca nebol s obsahom danej rozhodcovskej zmluvy riadne oboznámený, nakoľko v záujme získať úver dostal na podpis od žalovaného viacero formulárov, ktoré bez prečítania ich obsahu podpísal. Žalovaný v spore neunesol dôkazné bremeno s tým, aby preukázal opak, t. j. že by žalobcu primeraným spôsobom poučil o podstate rozhodcovského konania, možnosti rozhodcovskú zmluvu nepodpísať alebo od nej odstúpiť.

20. Súd prvej inštancie správne a v súlade aj s názorom odvolacieho súdu rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 16.02.2017 sp. zn. SRSpA 03672/15 zrušil a podľa § 45 ods. 1 písm. e/, f/, i/, j/, k/ a l/ zák. č. 335/2014 Z. z., pretože dojednaná rozhodcovská zmluva nebola dojednaná individuálne a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v rámci spotrebiteľskej zmluvy podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Obč. zák., a preto je neplatná. V súvislosti s rozhodovaním rozhodcovského súdu došlo aj k porušeniu predpisov na ochranu spotrebiteľa. V danej prejednávanej veci existuje právo súdu prvej inštancie preskúmavať a posudzovať predmetnú rozhodcovskú zmluvu z hľadiska jej prijateľnosti, pretože nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku.

21. S prihliadnutím na konštatáciu prvoinštančného súdu v tom smere, že úver poskytnutý žalobcovi je potrebné vzhľadom na nezrovnalosť ohľadne uvedenia správnej výšky RPMN a vysokej výšky odplaty za poskytnutie úveru, je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd súhlasí aj so záverom tohto súdu, podľa ktorého žalovaný v sume 200 eur na úkor žalobcu získal bezdôvodné obohatenie, pričom podľa § 451 ods. 2 Obč. zák., ide o druh bezdôvodného obohatenia získaného bez právneho dôvodu s kombináciou vzniku bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu, ktorý je žalovaný povinný žalobcovi podľa § 451 ods. 1 Obč. zák., v sume 200 eur aj vydať.

22. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi voči neúspešnému žalovanému v tomto spore nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalobcovi žiadne odvolacie trovy nevznikli, resp. ich nežiadal.

23. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).